

Na zadnji delovni dan je SURS objavil podatke o inflaciji. December 2021 na december 2022 je bila inflacija 10,3 %. Ta podatek je tudi pomemben za izračun minimalne plače za leto 2023, ki bo po vseh napovedih višja za 13 %.

Kaj pa mi, dragi upokojenci in upokojenke? **Za nas se po zaslugi g. dr. Svetlika (SD) in g. mag. Vizjaka (SDS), kot nekdanjih ministrov v MDDSZ, uporablja le podatek o povprečni letni inflaciji.** V obdobju I - XII/2021 na I - XII/2022 je bila le 8,8 %. Ta dokončen podatek o inflaciji je pomemben za februarsko redno uskladitev pokojnin v naslednjem letu. Po famoznem 106. členu sistemskega zakona ZPIZ-2 nam gre v izračun dviga pokojnin le 40 % inflacije, torej 3,52 %. Od dviga povprečnih bruto plač v letu 2022 pa je odvisen končni podatek o rednem dvigu pokojnin v februarju 2023. Kot že veste, zavod ZPIZ napoveduje redni dvig pokojnin za 4,9 % z veljavo od 01.01.2023.

Zakaj pokojnine tako zaostajajo za inflacijo in zakaj so upokojenci ogorčeni, je po vsem tem tudi jasno! Eno je obstoječa zakonodaja, drugo je politična volja in tretje je finančni okvir.

Druga cvetka v sistemskega zakonu ZPIZ-2 pa je skrita v 8. točki 430. člena, ki govori o izredni uskladitvi pokojnin med letom. Mi v ZDUS si ga tolmačimo širše, v Svetu zavoda ZPIZ in na Vladi RS, pa vsaj izgleda tako, ožje! Zato tudi ni bilo letošnje jesenske izredne uskladitve pokojnin zaradi inflacije vsaj v višini nad 3 %, kar smo pravočasno predlagali že v mesecu juniju 2022 ter z uveljavitvijo s septembrsko pokojnino. Nasprotno! Ob vsaki izredni uskladitvi pokojnin v zadnjih dveh letih se je ZDUS morala boriti s posamičnimi političnimi strankami v DZ, ki so predlagale in zagovarjale le nominalno uskladitev pokojnin v enakem znesku za vse upokojence in upokojenke. Te ideje so žal tudi sedaj prisotne tako v eni pozicijski kot v obeh opozicijskih strankah, seveda z različnimi pristopi.

Lahko le upamo, da bo v Novem letu 2023 boljše in da nas bo aktualna oblast vključila v pripravo novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-3.